…wite.

Dyaryusz zaczętych sądów ziemskich Księstw Zatorskiego i Oświęcimskiego d. 20 wrześ. 1765.

DYARYUSZ
Záczętych Sądow Ziemſkich Xięſtw Zatorſkiego y Oświecimſkiego ná kádencyi Dnia 20. Wrześniá Roku Páńſkiego 1765. przypádłey.

PO wykonánym Jurámenćie WW. IchMciow Pánow Adámá z *Piſarzowic* Piſarzowſkiego *immediate* Woyſkiego á Stároſtę Dzwinogrodzkiego ná Sędztwo, Tomáſzá Såryuſzá Jaklinſkiego dawniey Burgrábiego Zamku Krákowſkiego ná Podſędkoſtwo, Krzyſztofá Rudnickiego Regentá Grodzkiego Krák: ná Piſarſtwo Ziemſkie Xieſtw Zatorſkiego y Oświecimſkiego przed J. W. IMć Panem Jozefem *ná Jasienney* Saryuſzem Jaklinſkim Káſztelánem Oświecimſkim w przytomności WW. IchMciow Pánow Jozefa Duniná Stolniká i Piſárza Grodzkiego Xięſtw Zatorſkiego i Oświecimſkiego, Fránciſzká Jaxy Otfinowſkiego Podſędká Ziemſkiego Wdztwá Krákow: Stároſty Szczerczowſkiego, Ignácego Bobrowſkiego Woyſkiego Xięſtw Zátorſkiego i Oświecimſkiego, Spytká Jordáná Krákowſkiego, Ignácego Zakrzowſkiego Oświecimſkiego Woyſkich mnieyſzych, Stániſłáwá Páprockiego Chorążego Podláſkiego, Jozefa Duniná Stolnikiewiczá, Tomáſzá Ruſſockiego Woyſzczycá Oświecimſkich, Ludwiká Woyny Oſtáńſkiego, Cześniká Rzeczyckiego Zárnowieckiego Podſtolego Zytomirſkiego, Łodzinſkiego Burgrábiczá Krák: Łábęckiego Burgrábiego Grodzkiego Piotrkowſkiedo, Lubienieckiego Podczáſzego Goſtynſkiego, Fránciſzká Silnickiego, Sebaldá Záwilichomſkiego, Jozefa Stockiego, Alexándrá y Marciná Rottermontow, Ierzego Duniná Burgrábiego Rożáńſkiego, Micháłá Duniná, Kázimierzá Lgockiego Podwoiewodzicá Lelowſkiego, Achingierá Subdelegatá Grodzkiego Oświecimſkiego, Jozefa Swierczkowſkiego, Kázimierzá Hebdy, Wociechá Wronowſkiego, Káſprá Tábáſzowſkiego, Woyciechá Niklewiczá Suſceptántá Grodzkiego Oświecimſkiego, y innych wielu Ziemianow y Obywátelow Prześwięt: Xięſtw Zatorſkiego y Oświecimſkiego reaſſumowána, gdzie po wyrázeniu w mowie ſwoiey *facundo ore* przez J. W. IMć Páná Káſzteláná Oświecimſkiego, iák wiele było dotkliwości Praw y Prerogátyw Rzeczypltey *in generali* á Xięſtw, *in particulari* przez wákuiące Ziemſkie Jurisdykcye, ták obficie Xięſtw, pomnaża ſię ſzczęśliwości z uprágnioney *à ſeculo* á teraz pożądánie otwártey Ziemſkiey Xięſtw Zatorſkiego y Oświecimſkiego Jurisdykcyi, gdy tey Wagá y Powagá w czáſie Słońcá w Wagę wſtępuiącego przywráca ſię z operácyi Nayiaśnieyſzego Luminarz ná Horyzoncie Polſkim *in ſigno Tauri* zoſtáiącego, po wykonánym Juramencie náſtąpiły Mowy *diſtinctim* WW. IMCiow Pánow Sędźiow Ziemſkich z wyznániem Oycowſkiey J. K. Mći Páná Miłościwego Pieczołowitości Dobro Powſzechne pomnażáiącey, y z głębokim podziękowániem zá łáſkáwie konferowáne ſobie ná też Urzędy Ziemſkie Przy-

 wileie

wileie, Potym ufundowáwſzy ſwoię Jurisdykcyą IchMćPánow Fránciſzká Silnickiego y Sebaldá Ráwiczá Zácwilichowſkiego ná Komornikoſtwo, Jozefa Stockiego ná Regentoſtwo, Alexandrá Rottermundta ná Podpiſkoſtwo do wykonánia Juramentu wezwáli, y Akt Reaſſumpcyi Sadow ſwoich zápiſawſzy winſzowny Applauz piękną Elokwencyą od IMći Páná Jozefa Duniná Stolnikiewiczá Oświecimſkiego Imieniem Cáłego Xięſtwá uczyniony, y dedykácyą konkluzyi ſobie od WW.OO. Kármelitow Boſych Krákowſkich przypiſanych odebráli, co wſzyſtko zábráło czáſu práwie do drugiey godziny, á potym J.W. IMć Pan Káſztelan Oświecimſki ná obiad wſzyſtkich wyrázonych Ichmćiow, tudzieſz Imć X. Bylinę Kánoniká Chełmſkiego Wotywę o Duchu Swiętym Celebruiącego, Másłowſkiego pod czás teyże Wotywy *ex themate Reſtituam Vobis Judices* máiącego Kánielſkiego Poddziekáná y Proboſzczá Zatorſkiego, Dámianá Sadowſkiego Przeorá y Kuſtoſzá Konwentu Tynieckiego, y innych wielu Duchownych ná tym Akcie Reaſſumpcyi Rokow Ziemſkich znáyduiących ſię do ſiebie záproſił y ochoczo przy wielkich dwoch ſtołach ſpełniaiąc zá zdrowie Nayiáśnieyſzego Królá ImCi tudzieſz Przeświętnego Senatu y JJ. WW. Miniſtrow *Status* iáko też y Przeświętnego Stanu Rycerſkiego przy rzęſiſtym dawániu ognia z Armat y mozdzierzow z ukontentowániem wſzyſtkich záproſzonych Gości *ad ſerum veſpere* częſtował.

M O W A
JASNIE WIELMOZNEGO IMCI PANA
JOZEFA SARYUSZA JAKLINSKIEGO
KASZTELANA OSWIECIMSKIEGO
M I A N A.

USzczęśliwienia Państw iſtotne znáki, ieżeli z dawnieyſzych ſzkodliwych ſkutkow naydoſtáteczniey, y naywidoczniey, bydź mogą miarkowáne, ktoż nie zważa? iák wiele dobro powſzechneponieſło ukrzywdzenia, przez wákuiące ledwie nie w káżdym Woiewodztwie y Ziemi, Ziemſkich Sędziow Jurisdykcye, iák znácznie Obywátele Oyczyzny náſzey, w ktorey rowność y wolność ná zachowániu Praw gruntuie ſię, w dochodzeniu w Trybunałach Koronnych ſpráwiedliwości, dla teyże w Ziemſtwach uſtáiącey, uczuli fortun ſzkody, y utráty, to zwáżáiąc ktoż nie przyzna! że w reaſſumpcyi oneyże złote wieki, y milſze nád przeſzłe wolnemu Narodowi wrácáią ſię czaſy.

Obdárzył z pochodzącey Jagiellonſkiey Fámilii, nieprzerwánie ciągnącą ſię Krolow linią, Pierwſzy AUGUST, tym zaſzczytem Narod Polſki, że oſtátni iuż Abſolutnych Monárchow zoſtáwiwſzy ſobie tytuł, Práwá, Przywileie, Swobody y Wolności, nádał Nam, ná zazdrość ſąſiedzkim w tey Prerogátywie niezoſtáiącym Potencyom. Od-

wzáie-

wzaiemniela się Rzeczplta kiedy po krotkiey, bo tylko czteromiesięczney na Tronie Polskim Henryka Walezyusza władzy, z tą kondycyą Stefana Batorego Krolem wybrała, aby nie insza tylko Annę rodzoną Naiaśnieyszego zmarłego AUGUSTA Siostrę *Tori & Throni* miał Towarzyszkę. Dodał zaszczytu wolney Oyczyznie z wielkiey wspaniałości umysłu, godny wspomnienia Nayiaśnieyszy Krol Stefan Batory, że ztąd szczęście niegdyś w Absolutnych Monarchach moc zupełną ostatniey wszelkich spraw decyzyi, podał w władzą Rzpltey przez pozwolone ustawienie Trybunału Koronnego. Te znakomitości, do Panowania następney rozrodzenia Nayiaśnieyszey Familii Jagiellońskiey, y Krolow Polakow trwałe, zmienności podpadać poczęły od nastąpioney hańby Narodowi Polskiemu, przez wyprzysiężenie się Krola Polaka. Wakowała po większey części Woiewodztw y Ziem przygodna żądaiącym w pokrzywdzeniu swoim satisfakcyi, ku rozsądzeniu rożnych spraw potrzebna w Ziemstwach sprawiedliwość, albo ieżeli gdzie znaydowała się z częstey praktyki, uznawaliśmy, przytłumione od względu rozrożnionych iednak sentymentow oppozycye. Y te to są dotkliwe czasow y praktyk przemiany, nad ktoremi baczność y myśl zastanowiwszy, łatwe z złych rożnicy, lepszych rozeznanie. Założył pierwsze fundamenta, krzewienia się y podnoszenia z Absolutyzmu wolności, Nayiaśnieyszy AUGUST Pierwszy, nam przez tę Anarchia, w ktorey zaniedbane rożnych paroxyzmow, delikatne Wolney Rzpltey Ciało zarażaiących remedia, y iakobyśmy letargiem dotknięci bydź się zdawali, ledwie do utraty nie przyszło, rozrzadzaiącym Boskiey Prowidencyi Dziełem nadany ku naszey powstaniu sławy, Nayiaśnieyszy STANISŁAW AUGUST Krol y Pan Nasz Miłościwy, te utwierdza y ożywia Prerogatywy. Usunął od siebie postrach w Absolutnych rezolucyach zachodzącey od niższych Jurisdykcyi Appellacyi, Nayiaśnieyszy Stefan Batory, przez dopuszczone ustanowienie Trybunału w przeniesioney od Nayiaśnieyszych Krolow do Stanu Rycerskiego tey Namiestniczey władzy wzbudziły w nas świeże przykłady, że częścią z rozrządzenia zepsowanego czasu, stanowionych na Trybunał Koronny, niekiedy y na Seymikach nieprzytomnych Osob, częścią z szczupłego obranych Sędziow Deputatow kompletu, częścią nawet (co y nie miło wspomnieć) dla niedostatku liczby wybranych, kaziła się y w swoim biegu, Nayważsza bo Vice-Regia zaszczycona ustawała sprawiedliwość. Już się podobnych nieszczęśliwości pod słowy niewysławionym z naymędrszych Nayprzezornieyszego Nayiaśnieyszego Krola JMci N. Miłościwego Panowaniem obawiać nie potrzeba, raczey nadgradzaiących prześle dotkliwości momentow wnosić następowanie przez uprowidowane na za pobieżenie psucia Elekcyinych Seymikow sposoby. A ztąd BOGU Naywyższemu, z powinną *Cultu Latriæ* adoracyą dziękować należy, że nieograniczoney Iego Prowidencyi losem, kłosem z plonu Snopka Jagiellońskiego pochodzącym Oyczyzna Nasza iest obdarzona, y ktore Dawcy Praw, y Swobod Pierwszemu AUGUSTOWI, winna wysławienia, tych niech pod wspaniałego bo AUGUSTA pod wsławionego bo STANISŁAWA rzeczywistym Imieniem, mile y szczęśliwie Panuiącemu Nayiaśnieyszemu Krolowi Panu N. Miłościwemu, w zupełnym z wiernego Poddaństwa posłuszeństwie zgłasza rekognicye.

 Pier-

Pierwſzy AUGUST początkowe ſwobodnieyſzey Wolności nádał Prerogátywy, y od pełnomocney Narod Polſki uwolnił Monárchii, teráźnieyſzy przez deſcendencyą Potomek Iego Pan Nayiáśnieyſzy Miłościwy, áby w Exotyczne nie poſzłá Rzady ſwoie ſakryfikował ſtárània, y o większe Praw pomnożenie uſiłowáć nie przeſtáie. Szacuie z wyſokim poważeniem cáła Oyczyzná w ogolności tę Oycowſką pieczołowitość, uwielbiáią y Xięſtwá Zatorſkie y Oświecimſkie w oſobliwości z tym większym, á pełnym chwał okrzykiem, im iáwniey z łáſkáwey Niebá konſtellácyi doświadczáią, że w zámkniętym Ziemſtwie ſpráwiedliwości wagá, w ten czas kiedy Słonce w znák Wagi wſtępuie ſwoię ma przywrocona powagę, tey záś odnowienie ſpráwuie Nayiáśnieyſzy Luminarz ná Horyzoncie Polſkim *in ſigno Tauri* zoſtáiący. Znaycież y Wy w powſzechności pod Imieniem I. K. MCi P. N. M. do adminiſtrowánia ſpráwiedliwości wybráni, á łáſkáwie ſobie konferowánemi Przywileiami záſzczyconi Wielmożni Sędziowie Ziemſcy Xięſtw Zatorſkiego y Oświecimſkiego. Jeżeli BOGU nieſkáżytelność winniście ſumnienia Wáſzego, ieżeli z obowiązku wykonáney Przysięgi, rowna ubogiemu, iák bogátemu, przyzwoitą bądź Przyiacielowi, bądź nieprzyiacielowi, macie czynić ſpráwiedliwości Adminiſtrácyą, daycież ná to báczność, że pod tego Krolá á Páná Naſzego Miłościwego Imieniem ſwoie wypełniáć będziecie Jurisdykcyą od ktorego Obliczá nikt nie odchodził, y odchodzić nie będziecie nieſzczęśliwym.

Wraz z náturą wlaną Nayiaśnieyſzego Krolá Pobożność, niech Wam będzie miłosierdzia Obrázem, przewyżſzáiąca wſzelkich rozumow ſzácunek Roſtropność Pánuiącego, niech będzie Wáſzych z Práwem y ſpráwiedliwością zgadzáiących ſię przykłádem ſentimentow, Nieśmiertelność Sławy Nayiáśniyſzego Páná, zágrzebáną w Xięſtwách Zatorſkim y Oświecimſkim bliſko od ſtu lat Sądow Ziemſkich ſubſiſtencyą przywracáiącego, niech Was do tego wzbudza względu, áby znákomita w Wáſzych Sądách ſpráwiedliwość ſzácowną w potomne czáſy, záſługiwáłá y zyſkowáłá pámięć.

…elitarum Discalceatorum Coll. Crac.